

## **Рекомендації щодо виявлення та реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми в умовах воєнного стану**

**Мета:** забезпечити своєчасне виявлення, ефективне реагування та профілактику випадків насильства над дітьми в умовах воєнного стану.

### **1. Ознаки насильства**

#### **Фізичне насильство:**

- Синці, порізи, переломи, сліди ударів
- Страх перед дорослими, особливо батьками
- Часті скарги на біль без медичних причин

#### **Психологічне насильство:**

- Тривожність, замкнутість, агресія
- Нічні кошмари, регресія поведінки
- Низька самооцінка, уникання контактів

#### **Сексуальне насильство:**

- Знання або поведінка, не властива віку
- Страх перед певними людьми або місцями
- Різка зміна емоційного стану

#### **Нехтування потребами:**

- Постійний голод, брудний одяг
- Відсутність медичної допомоги
- Втома, сонливість, поганий гігієнічний стан

### **1. Дії педагогів, соціальних працівників, медиків**

- Спостерігати за поведінкою дитини та фіксувати ознаки
- Вести конфіденційні записи про підозрілі випадки
- Повідомляти відповідні служби:
  - Служба у справах дітей
  - Поліція
  - Медичні установи
- Забезпечити безпечне середовище для дитини
- Підтримувати емоційний контакт і довіру

### **2. Особливості реагування в умовах воєнного стану**

- Враховувати стрес, втрату житла, розлуку з родиною
- Працювати з дітьми, які перебувають у тимчасових закладах або евакуйовані
- Підвищена увага до дітей без батьківського нагляду
- Забезпечити доступ до психологічної допомоги

### **3. Міжвідомча взаємодія**

- Координація між освітніми, медичними, правоохоронними та соціальними структурами
- Швидке реагування на повідомлення про насильство
- Ведення документації та звітності
- Проведення спільних тренінгів та навчань

### **4. Додаткові рекомендації**

- Проводити інформаційні заняття для дітей про їхні права
- Забезпечити конфіденційність та безпеку дитини

Залучати батьків до профілактичної роботи